

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

4 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 2206

16-03-2022 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

അട്ടപ്പാടി ആദിവാസിമേഖലയിലെ ശിശുമരണം

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ അൻവർ സാദത്ത് , ശ്രീ. ഐ .സി .ബാലകൃഷ്ണൻ , ശ്രീ. എ . പി . അനീൽ കുമാർ , ശ്രീ. കെ. ബാബു (തൃപ്പൂണിത്തുറ)</p>	<p align="center">ശ്രീമതി വിനോ ജോർജ്ജ് (ആരോഗ്യ- വനിത-ശിശുവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) അട്ടപ്പാടിയിലെ അമ്മമാരുടെയും കുഞ്ഞുങ്ങളുടെയും ആരോഗ്യ സംരക്ഷണത്തിനായി കോടിക്കണക്കിന് രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടും അട്ടപ്പാടി ആദിവാസി മേഖലയിൽ ശിശുമരണം വീണ്ടും ഉണ്ടാകുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്ന് വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ;</p>	<p>(എ) അട്ടപ്പാടിയിലെ മാതൃ -ശിശു മരണങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ ആരോഗ്യ വകുപ്പ് സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കുകയും, വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്തുവരുന്നു. ഇവയുടെ ആരോഗ്യ സംബന്ധമായ കാരണങ്ങളും, സാമൂഹികമായ വശങ്ങളും പരിശോധിച്ച് സർക്കാർ വിവിധ തരത്തിലുള്ള പ്രതിരോധ നടപടികൾ എടുത്തു വരുന്നു. മാതൃ -ശിശു മരണങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നത് വിവിധ തലങ്ങളിൽ പരിശോധിച്ച് (ആശുപത്രി, ജില്ല, സംസ്ഥാനതലത്തിൽ) കാരണങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും, ഇവയിൽ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ പറ്റുന്ന മേഖലകളിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരോഗ്യവകുപ്പ് കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ചികിത്സാ സംവിധാനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക, ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുക, ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകർക്കുള്ള വിവിധങ്ങളായ പരിശീലന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരോഗ്യവകുപ്പ് മറ്റു വകുപ്പുകളുമായി ചേർന്ന് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്. അട്ടപ്പാടിയിൽ കണ്ടുവരുന്ന മാതൃ-ശിശു മരണങ്ങളിൽ പോഷകാഹാരക്കുറവ് ഒരു കാരണമായി സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇത് നവജാതശിശുക്കളുടെ രൂക്ഷവോടു കൂടിയുള്ള പ്രസവം നടക്കുന്നതിനും, അവരുടെ നേരത്തെയുള്ള പ്രസവത്തിനും കാരണമാകുന്നു. അട്ടപ്പാടിയിലെ ശിശുമരണങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും ഇത്തരത്തിലുള്ള കുട്ടികളിലാണെന്ന് മുൻകാലങ്ങളിൽ നടത്തിയ പഠനങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന് വളരെ സാധാരണമായ കാരണം ഗർഭിണികളിലെ പോഷകാഹാരക്കുറവാണ്. അതിൽ</p>

അവർക്കുണ്ടാകുന്ന അനീമിയ ഒരു പ്രധാന കാരണമായി സൂചിപ്പിക്കപ്പെടാറുണ്ട്. ഇത് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഗർഭിണികൾക്ക് കാലേക്കൂട്ടിയുള്ള രജിസ്ട്രേഷൻ, സമയ ബന്ധിതമായ പരിശോധനകൾ, അൾട്രാ സൗണ്ട് സ്കാനിംഗ് എന്നിവ നടത്തുന്നു. സങ്കീർണ്ണതകൾ കണ്ടെത്തുന്നമുറയ്ക്ക് വിദഗ്ദ്ധ ചികിത്സയായുള്ള റെഫറൽ എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്നു. അവർക്ക് ഗർഭാവസ്ഥയിൽ നിർബന്ധമായും 180 അയൺ ഫോളിക് ആസിഡ് ഗുളിക നൽകുക, അനീമിയ ഉള്ളവരാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ അവർക്ക് 360 അയൺ ഫോളിക് ആസിഡ് ഗുളികകൾ നൽകുക, ആവശ്യ ഘട്ടങ്ങളിൽ രക്തം നൽകുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തുന്നതിന് അട്ടപ്പാടിയിലെ ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളെ സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആയതിന്റെ ഭാഗമായി കോട്ടത്തറയിൽ ബ്ലഡ് സ്റ്റോറേജ് യൂണിറ്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. പീൽഡ് തലത്തിൽ ഓരോ സബ് സെന്റർ കേന്ദ്രീകരിച്ചും ആശമാർ മുഖാന്തരവും അയൺ ഗുളികകൾ നൽകുന്നതിനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഗർഭിണികളിലെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി വിവിധ വകുപ്പുകൾ ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുടുംബശ്രീ മുഖാന്തരം കമ്മ്യൂണിറ്റി കിച്ചണിലൂടെയും, ICDS -ന്റെ പൂരക പോഷണ പദ്ധതി (Supplementary Nutrition Programme), THR – (Take Home Ration) എന്ന രീതിയിലും ഭക്ഷ്യപദാർത്ഥങ്ങൾ നൽകിവരുന്നു. ഇത് കൂടാതെ ടൈബൽ വകുപ്പ് അവരുടെ പദ്ധതികളിലൂടെയും പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും കൈക്കൊണ്ടു വരുന്നു. ചികിത്സ സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരോഗ്യവകുപ്പും കൂടാതെ മറ്റ് വകുപ്പുകളുമായി ചേർന്നും നടത്തി വരുന്നു. ഗർഭിണികളിൽ ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ നേരത്തെ കൂട്ടി കണ്ടെത്തി ശരിയായ ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ആഴ്ചയിൽ ആറു ദിവസം വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ പ്രതിനിധികൾ ഗൃഹസന്ദർശനം നടത്തി രോഗ ലക്ഷണങ്ങൾ കാലേക്കൂട്ടി കണ്ടെത്തുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്നതോടൊപ്പം മറ്റ് സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്നുണ്ടോ എന്നു പരിശോധിക്കുകയും ഇത് ഒരു ചെക്ക് ലിസ്റ്റ് മുഖാന്തിരം ആഴ്ചയിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തു മേലധികാരികൾ യോഗം ചേർന്ന് പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സംവിധാനം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി ജില്ലാ കളക്ടർ നേതൃത്വം നൽകി അസിസ്റ്റന്റ് കളക്ടറുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ

പ്രവർത്തനം നടത്തി വരുന്നു. ഇതിലൂടെ അട്ടപ്പാടിയിൽ ആകെയുള്ള ഗർഭിണികളുടെ എണ്ണം കൃത്യമായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ കണ്ടെത്തി എല്ലാവർക്കും സേവനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ആകെ ഗർഭിണികൾ, റിസ്ക് വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ എത്ര, അതിൽ അനീമിയ ബാധിച്ചവർ എത്ര, സിക്കിൾ സെൽ രോഗികൾ എത്ര, പോഷകാഹാര കുറവുള്ള ഗർഭിണികൾ എത്ര, തുടങ്ങിയ തരം തിരികലിലൂടെ ആരൊക്കെയെന്ന് മനസ്സിലാക്കി പ്രത്യേക പരിചരണം ഉറപ്പാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു വരുന്നു. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ സബ് സെന്ററുകളും ഹെൽത്ത് ആന്റ് വെൽനസ് സെന്ററുകൾ ആക്കി മാറ്റുന്നതിനായി ദേശീയ ആരോഗ്യ മിഷനെ ചുമതലപ്പെടുത്തി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്തു വരുന്നു. ഇതിലൂടെ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട സേവനങ്ങൾ സബ് സെന്ററുകൾ വഴി ലഭ്യമാക്കാൻ സാധിക്കും. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ നിലവിൽ കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളായി ഉയർത്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ അധിക സമയ OPD, കൂടുതൽ ഡോക്ടർമാരുടെയുള്ളവരുടെ സേവനം, ലാബ് പരിശോധനകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കൂടുതൽ സേവനങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കാൻ സാധിക്കുന്നുണ്ട്. അഗളി ആശുപത്രിയിൽ ആഴ്ചയിൽ മൂന്നു ദിവസം ഗൈനക്കോളജിസ്റ്റ്, കുട്ടികളുടെ ഡോക്ടർ, ശ്വാസകോശ രോഗ വിദഗ്ധൻ തുടങ്ങിയ സ്പെഷ്യലിസ്റ്റ് ഡോക്ടർമാരുടെ ഒ.പി സേവനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അഗളി സാമൂഹികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ പുതിയ എക്സ്റേ മെഷീൻ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. ഇതിനായി ടെക്നീഷ്യനെ നിയമിക്കുകയും മറ്റ് സാഹചര്യം ഒരുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ ആദിവാസി കുടുംബങ്ങളും കേന്ദ്രീകരിച്ച ആരോഗ്യപരിശോധന നടത്തി രോഗാതുരത മനസ്സിലാക്കി ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായുള്ള പരിശോധനകൾ കുട്ടികളിൽ നിന്നു തുടങ്ങുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ടൈബൽ ഹോസ്റ്റലുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള പരിശോധന ക്യാമ്പുകൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ എല്ലാ ആരോഗ്യ പരിശോധനകളോടൊപ്പം അവരുടെ ഹീമോഗ്ലോബിൻ നില, സിക്കിൾ സെൽ രോഗാവസ്ഥ എന്നിവ കൂടി പരിശോധിക്കുകയും പ്രശ്നങ്ങൾ ഉള്ളതായി കണ്ടെത്തുന്നവരെ മറ്റ് പരിശോധനകൾക്കും ചികിത്സയ്ക്കുമായി അയക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അഞ്ചു വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യ അവരുടെ പോഷക നിലവാരവുമായി

അദ്ദേഹമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ ഇത് കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ പരിശോധിച്ച രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതും അതോടൊപ്പം മറുസുഖങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഉടൻ ചികിത്സ നേടേണ്ടതും അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. അതിനാൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള കുട്ടികളുടെ ഒരു രജിസ്ട്രി തയ്യാറാക്കി കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ തുടർപരിശോധന നടത്തുകയും ഇവരെ പോഷക നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായുള്ള ചികിത്സക്ക് വിധേയമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി നൂട്രിഷൻ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്ക് റഫർ ചെയ്ത് ചികിത്സിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഇതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനായി "ജാതക" എന്ന പേരിലുള്ള സോഫ്റ്റ് വെയർ പുനരാവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പാക്കി വരുന്നു. ആരോഗ്യവകുപ്പ് വിവിധ വകുപ്പുകൾ വഴി ഫീൽഡ് തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാവർക്കുമായി പ്രത്യേകിച്ചും ആദിവാസി മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആരോഗ്യ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതിലൂടെ അവരുടെ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ കാലേ കൂട്ടി കണ്ടെത്തി ശരിയായ മെച്ചപ്പെട്ട ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമുള്ള പരിശീലന പരിപാടി നടത്തുന്നതിനായിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. എക്സൈസ് വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് മദ്യാസക്തി കുറയ്ക്കുന്നതിനും മദ്യാസക്തരായിട്ടുള്ളവരെ ചികിത്സിക്കുന്നതിനായുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ശ്രമങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. മൊബൈൽ മെഡിക്കൽ യൂണിറ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമം ആക്കുന്നതിനായി എല്ലാ ഊരുകൾ ബന്ധിപ്പിച്ചും മാസത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക ദിവസം ക്യാമ്പുകൾ നടത്തുന്ന രീതി അവലംബിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാതൃശിശു മരണങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും പോഷകാഹാര കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും സമൂഹത്തിന്റെ ഇടപെടൽ കൂടുതലായി കൊണ്ടുവരുന്നതിലേക്ക് വേണ്ടി 'പെൺടിക കൂട്ട്' എന്ന പേരിൽ ഓരോ അങ്കണവാടികളുടേയും കീഴിൽ സ്ത്രീകളുടെ കൂട്ടായ്മ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജെ.പി.എച്ച്.എൻ, അങ്കണവാടി വർക്കർ, ആശാവർക്കർ എന്നിവർ മുഖേന ലഭ്യമാകുന്ന വിവിധ സേവനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരങ്ങൾ കൂടുതൽ പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെടുന്ന വ്യക്തികളിൽ എത്തിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് ഈ സ്കീമിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യമെന്ന് പറയുന്നത്. സമൂഹത്തിന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ കൂടുതൽ നല്ല രീതിയിൽ

		<p>അവിടത്തെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് നിയന്ത്രിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.</p>
<p>(ബി) ഇത്തരം ശീശ്മരണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അന്വേഷിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വിശദമാക്കാമോ;</p>		<p>(ബി) അട്ടപ്പാടിയിലെ മാതൃ-ശീശ്മരണങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ ആരോഗ്യ വകുപ്പ് സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കുകയും, വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്യുവാനും. ഇവയുടെ ആരോഗ്യ സംബന്ധമായ കാരണങ്ങളും, സാമൂഹികമായ വശങ്ങളും പരിശോധിച്ച് സർക്കാർ വിവിധ തരത്തിലുള്ള പ്രതിരോധ നടപടികൾ എടുത്തു വരുന്നു. മാതൃ-ശീശ്മരണങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നത് വിവിധ തലങ്ങളിൽ പരിശോധിച്ച് (ആശുപത്രി, ജില്ല, സംസ്ഥാനതലത്തിൽ) കാരണങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും, ഇവയിൽ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ പറ്റുന്ന മേഖലകളിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരോഗ്യവകുപ്പ് കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ചികിത്സാ സംവിധാനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക, ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുക, ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകർക്കുള്ള വിവിധങ്ങളായ പരിശീലന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരോഗ്യവകുപ്പ് മറ്റു വകുപ്പുകളുമായി ചേർന്ന് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്. അട്ടപ്പാടിയിൽ കണ്ടുവരുന്ന മാതൃ-ശീശ്മരണങ്ങളിൽ പോഷകാഹാരക്കുറവ് ഒരു കാരണമായി സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇത് നവജാതശിശുക്കളുടെ തൂക്കകുറവോടുകൂടിയുള്ള പ്രസവം നടക്കുന്നതിനും, അവരുടെ നേരത്തെയുള്ള പ്രസവത്തിനും കാരണമാകുന്നു. അട്ടപ്പാടിയിലെ ശീശ്മരണങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും ഇത്തരത്തിലുള്ള കുട്ടികളിലാണെന്ന് മുൻകാലങ്ങളിൽ നടത്തിയ പഠനങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന് വളരെ സാധാരണമായ കാരണം ഗർഭിണികളിലെ പോഷകാഹാരക്കുറവാണ്. അതിൽ അവർക്കുണ്ടാകുന്ന അനീമിയ ഒരു പ്രധാന കാരണമായി സൂചിപ്പിക്കപ്പെടാറുണ്ട്. ഇത് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഗർഭിണികൾക്ക് കാലേക്കൂട്ടിയുള്ള രജിസ്ട്രേഷൻ, സമയ ബന്ധിതമായ പരിശോധനകൾ, അൾട്രാ സൗണ്ട് സ്കാനിംഗ് എന്നിവ നടത്തുന്നു. സങ്കീർണ്ണതകൾ കണ്ടെത്തുന്ന മുറയ്ക്ക് വിദഗ്ദ്ധ ചികിത്സയ്ക്കായുള്ള റെഫറൽ എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്നു. അവർക്ക് ഗർഭാവസ്ഥയിൽ നിർബന്ധമായും 180 അയൺ ഫോളിക് ആസിഡ് ഗുളിക നൽകുക, അനീമിയ ഉള്ളവരാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ അവർക്ക് 360 അയൺ ഫോളിക് ആസിഡ് ഗുളികകൾ നൽകുക, ആവശ്യ ഘട്ടങ്ങളിൽ രക്തം</p>

നൽകുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തുന്നതിന് അട്ടപ്പാടിയിലെ ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളെ സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആയതിന്റെ ഭാഗമായി കോട്ടത്തറയിൽ ബ്ലഡ് സ്റ്റോറേജ് യൂണിറ്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. പീൽഡ് തലത്തിൽ ഓരോ സബ് സെന്റർ കേന്ദ്രീകരിച്ചും ആശമാർ മുഖാന്തരവും അയൺ ഗുളികകൾ നൽകുന്നതിനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഗർഭിണികളിലെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി വിവിധ വകുപ്പുകൾ ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുടുംബശ്രീ മുഖാന്തരം കമ്മ്യൂണിറ്റി കിച്ചണിലൂടെയും, ICDS -ന്റെ പൂരക പോഷണ പദ്ധതി (Supplementary Nutrition Programme), THR – (Take Home Ration) എന്ന രീതിയിലും ഭക്ഷ്യപദാർത്ഥങ്ങൾ നൽകിവരുന്നു. ഇത് കൂടാതെ ടൈബൽ വകുപ്പ് അവരുടെ പദ്ധതികളിലൂടെയും പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും കൈക്കൊണ്ടു വരുന്നു. ചികിത്സ സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരോഗ്യവകുപ്പും കൂടാതെ മറ്റ് വകുപ്പുകളുമായി ചേർന്നും നടത്തി വരുന്നു. ഗർഭിണികളിൽ ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ നേരത്തെ കൂട്ടിക്കണ്ടെത്തി ശരിയായ ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ആഴ്ചയിൽ ആറു ദിവസം വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ പ്രതിനിധികൾ ഗൃഹസന്ദർശനം നടത്തി രോഗലക്ഷണങ്ങൾ കാലേകൂട്ടി കണ്ടെത്തുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്നതോടൊപ്പം മറ്റ് സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്നുണ്ടോ എന്നു പരിശോധിക്കുകയും ഇത് ഒരു ചെക്ക് ലിസ്റ്റ് മുഖാന്തിരം ആഴ്ചയിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തു മേലധികാരികൾ യോഗം ചേർന്ന് പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സംവിധാനം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി ജില്ലാ കളക്ടർ നേതൃത്വം നൽകി അസിസ്റ്റന്റ് കളക്ടറുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പ്രവർത്തനം നടത്തി വരുന്നു. ഇതിലൂടെ അട്ടപ്പാടിയിൽ ആകെയുള്ള ഗർഭിണികളുടെ എണ്ണം കൃത്യമായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ കണ്ടെത്തി എല്ലാവർക്കും സേവനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ആകെ ഗർഭിണികൾ, റിസ്ക് വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ എത്ര, അതിൽ അനീമിയ ബാധിച്ചവർ എത്ര, സിക്കിൾ സെൽ രോഗികൾ എത്ര, പോഷകാഹാര കുറവുള്ള ഗർഭിണികൾ എത്ര, തുടങ്ങിയ തരം തിരികലിലൂടെ ആരൊക്കെയെന്ന് മനസ്സിലാക്കി പ്രത്യേക പരിചരണം ഉറപ്പാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു വരുന്നു. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ സബ് സെന്ററുകളും ഹെൽത്ത് ആന്റ് വെൽനസ് സെന്ററുകൾ ആക്കി

മാറ്റുന്നതിനായി ദേശീയ ആരോഗ്യ മിഷനെ ചുമതലപ്പെടുത്തി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്തു വരുന്നു. ഇതിലൂടെ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട സേവനങ്ങൾ സബ് സെൻററുകൾ വഴി ലഭ്യമാക്കാൻ സാധിക്കും. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ നിലവിൽ കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളായി ഉയർത്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ അധിക സമയ OPD, കൂടുതൽ ഡോക്ടർമാരുടെയുള്ളവരുടെ സേവനം, ലാബ് പരിശോധനകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കൂടുതൽ സേവനങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കാൻ സാധിക്കുന്നുണ്ട്. അഗളി ആശുപത്രിയിൽ ആഴ്ചയിൽ മൂന്നു ദിവസം ഗൈനക്കോളജിസ്റ്റ്, കുട്ടികളുടെ ഡോക്ടർ, ശ്വാസകോശ രോഗ വിദഗ്ധൻ തുടങ്ങിയ സ്പെഷ്യലിസ്റ്റ് ഡോക്ടർമാരുടെ ഒ.പി സേവനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അഗളി സാമൂഹികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ പുതിയ എക്സ്റേ മെഷീൻ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. ഇതിനായി ടെക്നീഷ്യനെ നിയമിക്കുകയും മറ്റ് സാഹചര്യം ഒരുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ ആദിവാസി കുടുംബങ്ങളും കേന്ദ്രീകരിച്ച ആരോഗ്യപരിശോധന നടത്തി രോഗാതുരത മനസ്സിലാക്കി ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായുള്ള പരിശോധനകൾ കുട്ടികളിൽ നിന്നു തുടങ്ങുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ടൈബൽ ഹോസ്റ്റലുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള പരിശോധന ക്യാമ്പുകൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ എല്ലാ ആരോഗ്യ പരിശോധനകളോടൊപ്പം അവരുടെ ഹീമോഗ്ലോബിൻ നില, സിക്കിൾ സെൽ രോഗാവസ്ഥ എന്നിവ കൂടി പരിശോധിക്കുകയും പ്രശ്നങ്ങൾ ഉള്ളതായി കണ്ടെത്തുന്നവരെ മറ്റ് പരിശോധനകൾക്കും ചികിത്സയ്ക്കുമായി അയക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അഞ്ചു വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യ അവരുടെ പോഷക നിലവാരവുമായി അഭേദമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ ഇത് കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ പരിശോധിച്ചു രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതും അതോടൊപ്പം മറ്റുസുഖങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഉടൻ ചികിത്സ നേടേണ്ടതും അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. അതിനാൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള കുട്ടികളുടെ ഒരു രജിസ്ട്രി തയ്യാറാക്കി കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ തുടർപരിശോധന നടത്തുകയും ഇവരെ പോഷക നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായുള്ള ചികിത്സക്ക് വിധേയമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി നൃദീഷൻ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്ക് റഫർ ചെയ്ത് ചികിത്സിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഇതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനായി

		<p>"ജാതകം" എന്ന പേരിലുള്ള സോഫ്റ്റ് വെയർ പുനരാവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പാക്കി വരുന്നു. ആരോഗ്യവകുപ്പ് വിവിധ വകുപ്പുകൾ വഴി ഫീൽഡ് തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാവർക്കുമായി പ്രത്യേകിച്ചും ആദിവാസി മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആരോഗ്യ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതിലൂടെ അവരുടെ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ കാലേ കൂട്ടി കണ്ടെത്തി ശരിയായ മെച്ചപ്പെട്ട ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമുള്ള പരിശീലന പരിപാടി നടത്തുന്നതിനായിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. എക്സൈസ് വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് മദ്യാസക്തി കുറയ്ക്കുന്നതിനും മദ്യാസക്തരായിട്ടുള്ളവരെ ചികിത്സിക്കുന്നതിനായുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ശ്രമങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. മൊബൈൽ മെഡിക്കൽ യൂണിറ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമം ആക്കുന്നതിനായി എല്ലാ ഊരുകൾ ബന്ധിപ്പിച്ചും മാസത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക ദിവസം ക്യാമ്പുകൾ നടത്തുന്ന രീതി അവലംബിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാതൃശിശു മരണങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും പോഷകാഹാര കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും സമൂഹത്തിന്റെ ഇടപെടൽ കൂടുതലായി കൊണ്ടുവരുന്നതിലേയ്ക്ക് വേണ്ടി 'പെൺടിക കൂട്ട്' എന്ന പേരിൽ ഓരോ അങ്കണവാടികളുടേയും കീഴിൽ സ്ത്രീകളുടെ കൂട്ടായ്മ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജെ.പി.എച്ച്.എൻ, അങ്കണവാടി വർക്കർ, ആശാവർക്കർ എന്നിവർ മുഖേന ലഭ്യമാകുന്ന വിവിധ സേവനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരങ്ങൾ കൂടുതൽ പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെടുന്ന വ്യക്തികളിൽ എത്തിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് ഈ സ്കീമിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യമെന്ന് പറയുന്നത്. സമൂഹത്തിന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ കൂടുതൽ നല്ല രീതിയിൽ അവിടത്തെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് നിയന്ത്രിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.</p>
(സി)	<p>അട്ടപ്പാടിയിൽ മുമ്പുണ്ടായിട്ടുള്ള ശിശുമരണം സംബന്ധിച്ച പഠന റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എന്തൊക്കെ നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചതെന്ന് അറിയിക്കുമോ;</p>	<p>(സി) അട്ടപ്പാടിയിലെ മാതൃ -ശിശു മരണങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ ആരോഗ്യ വകുപ്പ് സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കുകയും, വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്തുവരുന്നു. ഇവയുടെ ആരോഗ്യ സംബന്ധമായ കാരണങ്ങളും, സാമൂഹികമായ വശങ്ങളും പരിശോധിച്ച് സർക്കാർ വിവിധ തരത്തിലുള്ള പ്രതിരോധ നടപടികൾ എടുത്തു വരുന്നു. മാതൃ -ശിശു മരണങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നത് വിവിധ തലങ്ങളിൽ പരിശോധിച്ച് (ആശുപത്രി, ജില്ല, സംസ്ഥാനതലത്തിൽ) കാരണങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും, ഇവയിൽ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ പറ്റുന്ന മേഖലകളിൽ മാറ്റങ്ങൾ</p>

വരുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരോഗ്യവകുപ്പ് കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ചികിത്സാ സംവിധാനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക, ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുക, ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകർക്കുള്ള വിവിധങ്ങളായ പരിശീലന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരോഗ്യവകുപ്പ് മറ്റു വകുപ്പുകളുമായി ചേർന്ന് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്. അട്ടപ്പാടിയിൽ കണ്ടുവരുന്ന മാതൃ-ശിശു മരണങ്ങളിൽ പോഷകാഹാരക്കുറവ് ഒരു കാരണമായി സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇത് നവജാതശിശുക്കളുടെ ശുക്തകുറവോടുകൂടിയുള്ള പ്രസവം നടക്കുന്നതിനും, അവരുടെ നേരത്തെയുള്ള പ്രസവത്തിനും കാരണമാകുന്നു. അട്ടപ്പാടിയിലെ ശിശുമരണങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും ഇത്തരത്തിലുള്ള കുട്ടികളിലാണെന്ന് മുൻകാലങ്ങളിൽ നടത്തിയ പഠനങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന് വളരെ സാധാരണമായ കാരണം ഗർഭിണികളിലെ പോഷകാഹാരക്കുറവാണ്. അതിൽ അവർക്കുണ്ടാകുന്ന അനീമിയ ഒരു പ്രധാന കാരണമായി സൂചിപ്പിക്കപ്പെടാറുണ്ട്. ഇത് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഗർഭിണികൾക്ക് കാലേക്കൂട്ടിയുള്ള രജിസ്ട്രേഷൻ, സമയ ബന്ധിതമായ പരിശോധനകൾ, അൾട്രാ സൗണ്ട് സ്കാനിംഗ് എന്നിവ നടത്തുന്നു. സങ്കീർണ്ണതകൾ കണ്ടെത്തുന്നമുറയ്ക്ക് വിദഗ്ദ്ധ ചികിത്സയ്ക്കായുള്ള റെഫറൽ എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്നു. അവർക്ക് ഗർഭാവസ്ഥയിൽ നിർബന്ധമായും 180 അയൺ ഫോളിക് ആസിഡ് ഗുളിക നൽകുക, അനീമിയ ഉള്ളവരാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ അവർക്ക് 360 അയൺ ഫോളിക് ആസിഡ് ഗുളികകൾ നൽകുക, ആവശ്യ ഘട്ടങ്ങളിൽ രക്തം നൽകുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തുന്നതിന് അട്ടപ്പാടിയിലെ ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളെ സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആയതിന്റെ ഭാഗമായി കോട്ടത്തറയിൽ ബ്ലഡ് സ്റ്റോറേജ് യൂണിറ്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഫീൽഡ് തലത്തിൽ ഓരോ സബ് സെന്റർ കേന്ദ്രീകരിച്ചും ആശമാർ മുഖാന്തരവും അയൺ ഗുളികകൾ നൽകുന്നതിനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഗർഭിണികളിലെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി വിവിധ വകുപ്പുകൾ ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുടുംബശ്രീ മുഖാന്തരം കമ്മ്യൂണിറ്റി കിച്ചണിലൂടെയും, ICDS -ന്റെ പൂരക പോഷണ പദ്ധതി (Supplementary Nutrition Programme), THR – (Take Home Ration) എന്ന രീതിയിലും

ക്ഷേപദാർത്ഥങ്ങൾ നൽകിവരുന്നു. ഇത് കൂടാതെ ട്രൈബൽ വകുപ്പ് അവരുടെ പദ്ധതികളിലൂടെയും പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും കൈക്കൊണ്ടു വരുന്നു. ചികിത്സ സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരോഗ്യവകുപ്പും കൂടാതെ മറ്റ് വകുപ്പുകളുമായി ചേർന്നും നടത്തി വരുന്നു. ഗർഭിണികളിൽ ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ നേരത്തെ കൂട്ടി കണ്ടെത്തി ശരിയായ ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ആഴ്ചയിൽ ആറു ദിവസം വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ പ്രതിനിധികൾ ഗൃഹസന്ദർശനം നടത്തി രോഗ ലക്ഷണങ്ങൾ കാലേകൂട്ടി കണ്ടെത്തുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്നതോടൊപ്പം മറ്റ് സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്നുണ്ടോ എന്നു പരിശോധിക്കുകയും ഇത് ഒരു ചെക്ക് ലിസ്റ്റ് മുഖാന്തിരം ആഴ്ചയിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തു മേലധികാരികൾ യോഗം ചേർന്ന് പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സംവിധാനം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി ജില്ലാ കളക്ടർ നേതൃത്വം നൽകി അസിസ്റ്റന്റ് കളക്ടറുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പ്രവർത്തനം നടത്തി വരുന്നു. ഇതിലൂടെ അട്ടപ്പാടിയിൽ ആകെയുള്ള ഗർഭിണികളുടെ എണ്ണം കൃത്യമായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ കണ്ടെത്തി എല്ലാവർക്കും സേവനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ആകെ ഗർഭിണികൾ, റിസ്ക് വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ എത്ര, അതിൽ അനീമിയ ബാധിച്ചവർ എത്ര, സിക്കിൾ സെൽ രോഗികൾ എത്ര, പോഷകാഹാര കുറവുള്ള ഗർഭിണികൾ എത്ര, തുടങ്ങിയ തരം തിരിക്കലിലൂടെ ആരൊക്കെയെന്ന് മനസ്സിലാക്കി പ്രത്യേക പരിചരണം ഉറപ്പാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു വരുന്നു. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ സബ് സെന്ററുകളും ഹെൽത്ത് ആന്റ് വെൽനസ് സെന്ററുകൾ ആക്കി മാറ്റുന്നതിനായി ദേശീയ ആരോഗ്യ മിഷനെ ചുമതലപ്പെടുത്തി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്തു വരുന്നു. ഇതിലൂടെ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട സേവനങ്ങൾ സബ് സെന്ററുകൾ വഴി ലഭ്യമാക്കാൻ സാധിയ്ക്കും. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ നിലവിൽ കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളായി ഉയർത്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ അധിക സമയ OPD, കൂടുതൽ ഡോക്ടർമാരുടെയുള്ളവരുടെ സേവനം, ലാബ് പരിശോധനകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കൂടുതൽ സേവനങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കാൻ സാധിക്കുന്നുണ്ട്. അഗളി ആശുപത്രിയിൽ ആഴ്ചയിൽ മൂന്നു ദിവസം ഗൈനക്കോളജിസ്റ്റ്, കുട്ടികളുടെ ഡോക്ടർ, ശ്വാസകോശ രോഗ വിദഗ്ധൻ തുടങ്ങിയ സ്പെഷ്യലിസ്റ്റ് ഡോക്ടർമാരുടെ ഒ.പി സേവനം

ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അഗളി സാമൂഹികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ പുതിയ എക്സ്റേ മെഷീൻ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. ഇതിനായി ടെക്നീഷ്യനെ നിയമിക്കുകയും മറ്റ് സാഹചര്യം ഒരുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ ആദിവാസി കുടുംബങ്ങളും കേന്ദ്രീകരിച്ച ആരോഗ്യപരിശോധന നടത്തി രോഗാതുരത മനസ്സിലാക്കി ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായുള്ള പരിശോധനകൾ കുട്ടികളിൽ നിന്നു തുടങ്ങുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ടൈബൽ ഹോസ്പിറ്റലുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള പരിശോധന ക്യാമ്പുകൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ എല്ലാ ആരോഗ്യ പരിശോധനകളോടൊപ്പം അവരുടെ ഹീമോഗ്ലോബിൻ നില, സിക്കിൾ സെൽ രോഗാവസ്ഥ എന്നിവ കൂടി പരിശോധിക്കുകയും പ്രശ്നങ്ങൾ ഉള്ളതായി കണ്ടെത്തുന്നവരെ മറ്റ് പരിശോധനകൾക്കും ചികിത്സയ്ക്കുമായി അയക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അഞ്ചു വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യം അവരുടെ പോഷക നിലവാരവുമായി അഭേദമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ ഇത് കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ പരിശോധിച്ചു രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതും അതോടൊപ്പം മറുസുഖങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഉടൻ ചികിത്സ നേടേണ്ടതും അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. അതിനാൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള കുട്ടികളുടെ ഒരു രജിസ്ട്രി തയ്യാറാക്കി കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ തുടർപരിശോധന നടത്തുകയും ഇവരെ പോഷക നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായുള്ള ചികിത്സക്ക് വിധേയമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി നൃദീഷൻ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്ക് റഫർ ചെയ്ത് ചികിത്സിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഇതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനായി "ജാതക" എന്ന പേരിലുള്ള സോഫ്റ്റ് വെയർ പുനരാവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പാക്കി വരുന്നു. ആരോഗ്യവകുപ്പ് വിവിധ വകുപ്പുകൾ വഴി ഫീൽഡ് തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാവർക്കുമായി പ്രത്യേകിച്ചും ആദിവാസി മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആരോഗ്യ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതിലൂടെ അവരുടെ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ കാലേ കൂട്ടി കണ്ടെത്തി ശരിയായ മെച്ചപ്പെട്ട ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമുള്ള പരിശീലന പരിപാടി നടത്തുന്നതിനായിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. എക്സൈസ് വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് മദ്യാസക്തി കുറയ്ക്കുന്നതിനും മദ്യാസക്തരായിട്ടുള്ളവരെ ചികിത്സിക്കുന്നതിനായുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ

		<p>മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ശ്രമങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. മൊബൈൽ മെഡിക്കൽ യൂണിറ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമം ആക്കുന്നതിനായി എല്ലാ ഊരുകൾ ബന്ധിപ്പിച്ചും മാസത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക ദിവസം ക്യാമ്പുകൾ നടത്തുന്ന രീതി അവലംബിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാതൃശിശു മരണങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും പോഷകാഹാര കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും സമൂഹത്തിന്റെ ഇടപെടൽ കൂടുതലായി കൊണ്ടുവരുന്നതിലേയ്ക്ക് വേണ്ടി 'പെൺടിക കൂട്ട്' എന്ന പേരിൽ ഓരോ അങ്കണവാടികളുടേയും കീഴിൽ സ്ത്രീകളുടെ കൂട്ടായ്മ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജെ.പി.എച്ച്.എൻ, അങ്കണവാടി വർക്കർ, ആശാവർക്കർ എന്നിവർ മുഖേന ലഭ്യമാകുന്ന വിവിധ സേവനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരങ്ങൾ കൂടുതൽ പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെടുന്ന വ്യക്തികളിൽ എത്തിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് ഈ സ്കീമിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യമെന്ന് പറയുന്നത്. സമൂഹത്തിന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ കൂടുതൽ നല്ല രീതിയിൽ അവിടത്തെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് നിയന്ത്രിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.</p>
(ഡി)	<p>പോഷകാഹാര കുറവ് മൂലമാണ് അട്ടപ്പാടിയിൽ ശിശുമരണം ഉണ്ടാകുന്നതെന്ന കാര്യം ഗൗരവമായി പരിഗണിച്ച് അതിന് ഉത്തരവാദികളായവർക്കെതിരെ കർശന നടപടി സ്വീകരിക്കുമോയെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ?</p>	<p>(ഡി) അട്ടപ്പാടിയിലെ മാതൃ -ശിശു മരണങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ ആരോഗ്യ വകുപ്പ് സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കുകയും, വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്തുവരുന്നു. ഇവയുടെ ആരോഗ്യ സംബന്ധമായ കാരണങ്ങളും, സാമൂഹികമായ വശങ്ങളും പരിശോധിച്ച് സർക്കാർ വിവിധ തരത്തിലുള്ള പ്രതിരോധ നടപടികൾ എടുത്തു വരുന്നു. മാതൃ -ശിശു മരണങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നത് വിവിധ തലങ്ങളിൽ പരിശോധിച്ച് (ആശുപത്രി, ജില്ല, സംസ്ഥാനതലത്തിൽ) കാരണങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും, ഇവയിൽ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ പറ്റുന്ന മേഖലകളിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരോഗ്യവകുപ്പ് കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ചികിത്സാ സംവിധാനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക, ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുക, ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകർക്കുള്ള വിവിധങ്ങളായ പരിശീലന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരോഗ്യവകുപ്പ് മറ്റു വകുപ്പുകളുമായി ചേർന്ന് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട്. അട്ടപ്പാടിയിൽ കണ്ടുവരുന്ന മാതൃ-ശിശു മരണങ്ങളിൽ പോഷകാഹാരക്കുറവ് ഒരു കാരണമായി സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇത് നവജാതശിശുക്കളുടെ രൂക്കുകുറവോടുകൂടിയുള്ള പ്രസവം നടക്കുന്നതിനും, അവരുടെ നേരത്തെയുള്ള പ്രസവത്തിനും കാരണമാകുന്നു. അട്ടപ്പാടിയിലെ ശിശുമരണങ്ങളിൽ</p>

ഭൂരിഭാഗവും ഇത്തരത്തിലുള്ള കുട്ടികളിലാണെന്ന് മുൻകാലങ്ങളിൽ നടത്തിയ പഠനങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന് വളരെ സാധാരണമായ കാരണം ഗർഭിണികളിലെ പോഷകാഹാരക്കുറവാണ്. അതിൽ അവർക്കുണ്ടാകുന്ന അനീമിയ ഒരു പ്രധാന കാരണമായി സൂചിപ്പിക്കപ്പെടാറുണ്ട്. ഇത് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഗർഭിണികൾക്ക് കാലേക്കൂട്ടിയുള്ള രജിസ്ട്രേഷൻ, സമയ ബന്ധിതമായ പരിശോധനകൾ, അൾട്രാ സൗണ്ട് സ്കാനിംഗ് എന്നിവ നടത്തുന്നു. സങ്കീർണ്ണതകൾ കണ്ടെത്തുന്നമുറയ്ക്ക് വിദഗ്ദ്ധ ചികിത്സയായുള്ള റെഫറൽ എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്നു. അവർക്ക് ഗർഭാവസ്ഥയിൽ നിർബന്ധമായും 180 അയൺ ഫോളിക് ആസിഡ് ഗുളിക നൽകുക, അനീമിയ ഉള്ളവരാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയാൽ അവർക്ക് 360 അയൺ ഫോളിക് ആസിഡ് ഗുളികകൾ നൽകുക, ആവശ്യ ഘട്ടങ്ങളിൽ രക്തം നൽകുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തുന്നതിന് അട്ടപ്പാടിയിലെ ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളെ സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആയതിന്റെ ഭാഗമായി കോട്ടത്തറയിൽ ബ്ലഡ് സ്റ്റോറേജ് യൂണിറ്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഫീൽഡ് തലത്തിൽ ഓരോ സബ് സെന്റർ കേന്ദ്രീകരിച്ചും ആശമാർ മുഖാന്തരവും അയൺ ഗുളികകൾ നൽകുന്നതിനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഗർഭിണികളിലെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി വിവിധ വകുപ്പുകൾ ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുടുംബശ്രീ മുഖാന്തരം കമ്മ്യൂണിറ്റി കിച്ചണിലൂടെയും, ICDS -ന്റെ പൂരക പോഷണ പദ്ധതി (Supplementary Nutrition Programme), THR – (Take Home Ration) എന്ന രീതിയിലും ഭക്ഷ്യപദാർത്ഥങ്ങൾ നൽകിവരുന്നു. ഇത് കൂടാതെ ടൈബൽ വകുപ്പ് അവരുടെ പദ്ധതികളിലൂടെയും പോഷകാഹാരക്കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും കൈക്കൊണ്ടു വരുന്നു. ചികിത്സ സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരോഗ്യവകുപ്പും കൂടാതെ മറ്റ് വകുപ്പുകളുമായി ചേർന്നും നടത്തി വരുന്നു. ഗർഭിണികളിൽ ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ നേരത്തെ കൂട്ടി കണ്ടെത്തി ശരിയായ ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ആഴ്ചയിൽ ആറു ദിവസം വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ പ്രതിനിധികൾ ഗൃഹസന്ദർശനം നടത്തി രോഗ ലക്ഷണങ്ങൾ കാലേക്കൂട്ടി കണ്ടെത്തുന്നതിന് ശ്രമിക്കുന്നതോടൊപ്പം മറ്റ് സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്നുണ്ടോ എന്നു പരിശോധിക്കുകയും ഇത്

ഒരു ചെക്ക് ലിസ്റ്റ് മുഖാന്തിരം ആഴ്ചയിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത മേലധികാരികൾ യോഗം ചേർന്ന് പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സംവിധാനം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി ജില്ലാ കളക്ടർ നേതൃത്വം നൽകി അസിസ്റ്റന്റ് കളക്ടറുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പ്രവർത്തനം നടത്തി വരുന്നു. ഇതിലൂടെ അട്ടപ്പാടിയിൽ ആകെയുള്ള ഗർഭിണികളുടെ എണ്ണം കൃത്യമായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ കണ്ടെത്തി എല്ലാവർക്കും സേവനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ആകെ ഗർഭിണികൾ, റിസ്ക് വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ എത്ര, അതിൽ അനീമിയ ബാധിച്ചവർ എത്ര, സിക്കിൾ സെൽ രോഗികൾ എത്ര, പോഷകാഹാര കുറവുള്ള ഗർഭിണികൾ എത്ര, തുടങ്ങിയ തരം തിരികലിലൂടെ ആരൊക്കെയാണ് മനസ്സിലാക്കി പ്രത്യേക പരിചരണം ഉറപ്പാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു വരുന്നത്. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ സബ് സെന്ററുകളും ഹെൽത്ത് ആന്റ് വെൽനസ് സെന്ററുകൾ ആക്കി മാറ്റുന്നതിനായി ദേശീയ ആരോഗ്യ മിഷനെ ചുമതലപ്പെടുത്തി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്തു വരുന്നു. ഇതിലൂടെ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട സേവനങ്ങൾ സബ് സെന്ററുകൾ വഴി ലഭ്യമാക്കാൻ സാധിക്കും. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ നിലവിൽ കുടുംബാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളായി ഉയർത്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ അധിക സമയ OPD, കൂടുതൽ ഡോക്ടർമാരുടെയുള്ളവരുടെ സേവനം, ലാബ് പരിശോധനകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കൂടുതൽ സേവനങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കാൻ സാധിക്കുന്നുണ്ട്. അഗളി ആശുപത്രിയിൽ ആഴ്ചയിൽ മൂന്നു ദിവസം ഗൈനക്കോളജിസ്റ്റ്, കുട്ടികളുടെ ഡോക്ടർ, ശാസകോശ രോഗ വിദഗ്ധൻ തുടങ്ങിയ സ്പെഷ്യലിസ്റ്റ് ഡോക്ടർമാരുടെ ഒ.പി സേവനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അഗളി സാമൂഹികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ പുതിയ എക്സ്റേ മെഷീൻ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. ഇതിനായി ടെക്നീഷ്യനെ നിയമിക്കുകയും മറ്റ് സാഹചര്യം ഒരുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അട്ടപ്പാടി മേഖലയിലെ എല്ലാ ആദിവാസി കുടുംബങ്ങളും കേന്ദ്രീകരിച്ച ആരോഗ്യപരിശോധന നടത്തി രോഗാതുരത മനസ്സിലാക്കി ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായുള്ള പരിശോധനകൾ കുട്ടികളിൽ നിന്നു തുടങ്ങുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ടൈബൽ ഹോസ്റ്റലുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള പരിശോധന ക്യാമ്പുകൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ എല്ലാ ആരോഗ്യ പരിശോധനകളോടൊപ്പം അവരുടെ ഹീമോഗ്ലോബിൻ നില, സിക്കിൾ സെൽ

രോഗാവസ്ഥ എന്നിവ കൂടി പരിശോധിക്കുകയും പ്രശ്നങ്ങൾ ഉള്ളതായി കണ്ടെത്തുന്നവരെ മറ്റ് പരിശോധനകൾക്കും ചികിത്സയ്ക്കുമായി അയക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അഞ്ചു വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യം അവരുടെ പോഷക നിലവാരവുമായി അഭേദമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ ഇത് കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ പരിശോധിച്ചു രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതും അതോടൊപ്പം മറ്റുസുഖങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഉടൻ ചികിത്സ നേടേണ്ടതും അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. അതിനാൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള കുട്ടികളുടെ ഒരു രജിസ്ട്രി തയ്യാറാക്കി കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ തുടർപരിശോധന നടത്തുകയും ഇവരെ പോഷക നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായുള്ള ചികിത്സയ്ക്ക് വിധേയമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി നൂടിഷൻ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്ക് റഫർ ചെയ്ത് ചികിത്സിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഇതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനായി "ജാതക" എന്ന പേരിലുള്ള സോഫ്റ്റ് വെയർ പുനരാവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പാക്കി വരുന്നു. ആരോഗ്യവകുപ്പ് വിവിധ വകുപ്പുകൾ വഴി ഫീൽഡ് തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എല്ലാവർക്കുമായി പ്രത്യേകിച്ചും ആദിവാസി മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആരോഗ്യ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതിലൂടെ അവരുടെ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ കാലേ കൂട്ടി കണ്ടെത്തി ശരിയായ മെച്ചപ്പെട്ട ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമുള്ള പരിശീലന പരിപാടി നടത്തുന്നതിനായിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. എക്സൈസ് വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് മദ്യാസക്തി കുറയ്ക്കുന്നതിനും മദ്യാസക്തരായിട്ടുള്ളവരെ ചികിത്സിക്കുന്നതിനായുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ശ്രമങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. മൊബൈൽ മെഡിക്കൽ യൂണിറ്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമം ആക്കുന്നതിനായി എല്ലാ ഊരുകൾ ബന്ധിപ്പിച്ചും മാസത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക ദിവസം ക്യാമ്പുകൾ നടത്തുന്ന രീതി അവലംബിച്ചിട്ടുണ്ട്. മാതൃശിശു മരണങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും പോഷകാഹാര കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയും സമൂഹത്തിന്റെ ഇടപെടൽ കൂടുതലായി കൊണ്ടുവരുന്നതിലേയ്ക്ക് വേണ്ടി 'പെൺടിക കൂട്ട്' എന്ന പേരിൽ ഓരോ അങ്കണവാടികളുടേയും കീഴിൽ സ്ത്രീകളുടെ കൂട്ടായ്മ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജെ.പി.എച്ച്.എൻ, അങ്കണവാടി വർക്കർ, ആശാവർക്കർ എന്നിവർ മുഖേന ലഭ്യമാകുന്ന വിവിധ സേവനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരങ്ങൾ കൂടുതൽ

പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെടുന്ന വ്യക്തികളിൽ എത്തിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് ഈ സ്കീമിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യമെന്ന് പറയുന്നത്. സമൂഹത്തിന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ കൂടുതൽ നല്ല രീതിയിൽ അവിടത്തെ പോഷകാഹാരക്കുറവ് നിയന്ത്രിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ